

TIKKURILAN
TEATTERI- JA
SIRKUSKOULU

TAITEEN PERUSOPETUKSEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN
OPETUSSUUNNITELMA SIRKUSTAITEESSA

Sisälllys

1. YLEISTÄ	2
1.1 Taiteen perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet.....	2
1.2 Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun toiminta-ajatus.....	2
1.3 Oppilaitoksen arvot.....	3
1.4 Oppilaitoksen toimintakulttuuri.....	3
1.5 Oppilaaksi ottamisen periaatteet.....	4
1.6 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksi lukeminen.....	5
1.7 Maksunalennukset ja sisaralennukset.....	5
2. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN	5
2.1 Oppimiskäsitys.....	5
2.2 Oppimisympäristö.....	6
3. SIRKUSTAITEEN OPETUS	6
3.1 Työtavat.....	6
3.2 Opintojen rakenne.....	7
4. PERUSOPINNOT	7
4.1 Vuorovaikutus ja motoriikka (P1 ja P2).....	8
4.2 Sirkustekniikka ja esiintyminen (P3, P4 ja P5).....	8
4.3 Oma taiteellinen prosessi (P6 ja P7).....	9
5. SYVENTÄVÄT OPINNOT	9
5.1 Sirkus taiteenlajina (S1, S2 ja S3).....	10
6. ARVIOINTI	10
6.1 Arvioinnin tehtävä.....	10
6.2 Oppilasarviointi sirkustaiteessa.....	11
6.3 Oppilaitosarviointi ja toiminnan kehittäminen.....	11
7. YHTEISTYÖ	11
8. TASA-ARVOSUUNNITELMA	12
9. YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA	12

1. YLEISTÄ

1.1 Taiteen perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle. Taiteenalan laajan oppimäärän opinnot tarjoavat mahdollisuuksia osaamisen monipuoliseen ja tavoitteelliseen kehittämiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita innostetaan käyttämään taidetta myös yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä.

Laajan oppimäärän tavoitteena on vahvistaa oppilaiden oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua huomioimalla heidän vahvuutensa, potentiaalin ja kiinnostuksen kohteensa.

Oppilaita rohkaistaan asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Taiteenalan opintojen edetessä oppilasta ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.

Opinnot tarjoavat oppilaalle mahdollisuuden kehittää hänelle merkityksellisiä taiteenalan ilmaisutapoja. Oppilaita kannustetaan tarkastelemaan, tulkitsemaan ja arvottamaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin.

1.2 Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun toiminta-ajatus

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun tehtävänä on antaa taiteen perusopetuslain mukaisen laajan oppimäärän opetussuunnitelmia noudattavaa taiteen perusopetusta teatteri- ja sirkustaiteessa.

Kiinteä osa opetusta on esitystoiminta, jossa valmistuu niin tekijöille kuin katsojille puhuttelevia ja innostavia esityksiä. Oppilaitos rikastuttaa toiminnallaan vantaalaista kulttuurikenttää. Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun toiminta tekee vaikutuksen ja herättää kipinän elinikäiseen harrastukseen.

Toiminta antaa mahdollisuuden yhteisössä kasvamiseen sekä ilon ja onnistumisen kokemuksiin teatterin ja sirkuksen parissa.

1.3 Oppilaitoksen arvot

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun toiminta perustuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu on luotettava ja turvallinen toimija kaikille sidosryhmillemme. Toimimme avoimesti kaikessa päätöksenteossa.

Opetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisön jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä. Opetuksen lähtökohtana on teatteri- ja sirkustaiteelle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat.

Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Pidämme yllä kannustavaa ilmapiiriä kaikessa tekemisessä. Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu muodostaa yhteisön, johon on helppo tulla. Tuemme yhteenkuuluvaisuuden tunnetta osallistamalla ja sitouttamalla oppilaat, opettajat ja muun henkilökunnan yhteiseen päämäärään.

Suhtaudumme uteliaasti ihmisiin sekä yhteiskuntaan ja sen ilmiöihin. Arvostamme erilaisille ajatuksille avointa ilmapiiriä, leikkimielisyyttä ja rohkeutta uusiin kokeiluihin.

1.4 Oppilaitoksen toimintakulttuuri

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun toimintakulttuuri läpäisee kaiken toiminnan. Se on koko henkilöstöä ja kaikkia oppilaita koskeva tapa tehdä työtä, opiskella ja toimia yhdessä. Toimintakulttuurin pedagogisena lähtökohtana on tietoisuus siitä, että henkilöstön tapa toimia ja olla vuorovaikutuksessa välittyy mallina oppilaille.

Oppilaitoksen toimintakulttuurin muodostavat työtä ohjaavat normit, vakiintuneet käytänteet sekä yhteiset, yhdessä pohditut ajattelu- ja toimintatavat.

Opettajien työsopimuksissa noudatetaan Tikkurilan Teatteri ry:n ja Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton yhdessä solmimaa työehtosopimusta. Muun henkilökunnan osalta työsopimukset noudattavat Teatterialan työehtosopimusta soveltuvin osin.

Opetustoiminta nojaa lakiin taiteen perusopetuksesta ja Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun opetussuunnitelmaan. Tikkurilan Teatteri ry:n säännöt ja johtosääntö ohjaavat osaltaan hallinnon tehtäviä ja vastualueita.

Asioista puhumisen tapa luo todellisuutta ja toimintatapoja. Kiinnitämme huomioita siihen, miten puhumme toiminnastamme.

Henkilöstö edistää toiminnallaan ja puheissaan yhteisöllisyyttä. Teatteri- ja sirkuskoulu on meidän kaikkien yhteinen oppilaitos ja työpaikka ja miellämme kaikki oppilaat yhteisiksi oppilaiksemme.

Jokaisella työntekijällä on oikeus tulla kuulluksi ja oikeus osallistua oppilaitoksen toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Vaalimme avointa ja kuuntelevaa ilmapiiriä, joka mahdollistaa tasavertaisen dialogin. Kohtaamme toinen toisemme myötätuntoisesti arvottomatta tai arvioimatta. Työyhteisössä kannustetaan vertaistuen hyödyntämiseen. Työntekijöillä on oikeus saada työnohjausta, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Tuemme henkilökunnan oman osaamisen kehittämistä mahdollisuuksien mukaan.

Huoltajat pidetään tietoisina oppilaitoksen toiminnasta. Tämä tapahtuu vanhempainilloissa, tiedottamisena, opettajien ja huoltajien kohtaamisten aikana oppitunteja ennen ja jälkeen tai esityksissä. Kuuntelemme huoltajien ajatuksia toiminnastamme ja pyrimme ottamaan heidän näkemyksensä huomioon toiminnan kehittämisessä. Sitoudumme yhteisiin tavoitteisiin ja edellytämme sitä myös oppilailtamme ja heidän huoltajiltaan.

Uskomme luovuuden kukoistavan ja kumpuavan ihmisistä ja heidän keskinäisistä suhteistaan. Siksi kiinnitämme erityistä huomioita vuorovaikutukseen ja siihen, miten toimimme yhdessä. Opetustilanteet rakentuvat turvallisuuden ja luottamuksen kokemukseen. Esitykset mielletään myös opetustilanteiksi ja ne rakennetaan osaamisen ympärille, oppilasta kunnioittaen ja luovia ratkaisuja hyödyntäen.

Luomme toiminnan mahdollisuuksia opetusryhmien välille. Toisten myönteisissä tunteissa ja innostuksessa eläminen luo yhteisöön ilmapiirin, jossa luomisvoima voi kukoistaa.

Kehitämme toimintatapoja, jotka mahdollistavat sen, että oppilaat oppivat tuntemaan koko henkilöstön. Olemme tietoisia siitä, että kaikki kohtaamiset oppilaitoksen kontekstissa ovat oppimistilaisuuksia.

Toimintakulttuuri elää ja muuttuu jatkuvasti, joten sitä tulee säännöllisesti arvioida ja kehittää. Koko yhteisön hyvinvointi on kehittämisen lähtökohtana. Toiminnan kehittämiseen olennaisena osana kuuluvat oppilailta, huoltajilta kodeilta ja yhteistyökumppaneilta saatu palaute. Toimintakulttuurin toteutumista arvioidaan aina kun se katsotaan tarpeelliseksi, mutta vähintäänkin vuosittain.

1.5 Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun oppilaaksi haetaan täyttämällä hakemus, joka löytyy oppilaitoksemme nettisivuilta. Syksyisin alkaviin uusiin ryhmiin oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Oppilas aloittaa aina perustasolta 1. Mikäli oppilaalla kuitenkin on aikaisempaa kokemusta joko taiteen perusopetuksesta tai hänellä on tarpeeksi liikunnallista taustaa siten, että voidaan katsoa hänelle syntyneen valmiuksia sirkustaiteen perusopetukseen, voidaan hänelle osoittaa aloituspaikka sopivaksi katsotulta tasolta. Muualta saatu osaaminen lasketaan oppilaalle eduksi.

Sirkusryhmän opettaja tekee arvion siitä, mihin ryhmään oppilaan kannalta olisi paras liittyä.

Uusia oppilaita voidaan ottaa mukaan kesken lukuvuoden, mikäli ryhmissä on tilaa ja ryhmän opetus on sellaisessa vaiheessa, että uuden oppilaan ryhmään mukaan ottaminen onnistuu.

1.6 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksi lukeminen

Oppilas voi saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmat opinnot taiteen perusopetuksessa tai muutoin hankitun osaamisen arvioiduksi ja tunnustetuksi.

Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta. Päätöksen aiempien opintojen hyväksi lukemisesta tekee rehtori.

1.7 Maksun alennukset ja sisaralennukset

Maksun alennuksia lukukausimaksuista haetaan kirjallisesti Tikkurilan Teatteri ry:n hallitukselta. Hakemus löytyy Tikkurilan Teatterin nettisivuilta, ja se toimitetaan rehtorille. Sisaralennus on 10 % lukukausimaksusta kullekin sisarukselle. Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun oppilaat saavat 10% alennuksen järjestämistämme kesäkurseista.

2. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

2.1 Oppimiskäsitys

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun opetussuunnitelma perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Oma-aloitteisuus, sitoutuminen, toinen toistensa kannustaminen ja rohkeus kriittiseen ajatteluun ja omien mielipiteitten ilmaisuun tukevat oppimista.

Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta, edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia. Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulussa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan.

Oppiminen on kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana

saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa.

Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

2.2 Oppimisympäristö

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan harjoitus- ja esitystiloja ja esityspaikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia.

Fyysisissä oppimisympäristöissä kiinnitämme huomiota tilojen turvallisuuteen huolehtimalla siitä, että harjoitus- ja esitystilojen lattiat, kalusteet sekä opetusvälineet ja -materiaalit ovat asianmukaisia ja turvallisia. Tilat pidetään puhtaina ja siisteinä. Harjoitustilat ovat taiteenlajille sopivia.

Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset ja uudenlaiset esityspaikat toimivat oppimisympäristönä, joka monipuolistaa taiteenlajin opiskelua.

Erilaisissa tapahtumissa ja paikoissa esiintymiset ja esitysvierailut ovat osa laajempaa oppimisympäristöä. Sirkusopinnoissa kotona tapahtuva omatoiminen kehonhuolto ja harjoittelu mahdollisuuksien mukaan on sekin osa oppilaan oppimista. Tämän vuoksi oppilaitos pyrkii tiedottamaan ja opastamaan vanhempia siten, että oppilaalla olisi mahdollisimman hyvät ja kannustavat edellytykset sirkusharrastuksessaan.

Vierailut muihin taidelaitoksiin sekä erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa luovat edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen. Lisäksi ne tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

Sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallinen oppimisympäristö luodaan kiinnittämällä huomiota oppilaitoksen ilmapiiriin. Ilmapiirimme tukee oppilaiden kasvua. Innostava ilmapiiri tarjoaa jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin.

3.SIRKUSTAITEEN OPETUS

3.1 Työtavat

Sirkustaidetta opetetaan monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, jotka ovat turvalliset, sopivat ja tarkoituksenmukaiset sirkustaiteen opetukseen. Työtapojen valinnalla tuetaan sirkustaiteen harrastamisessa tarvittavan osaamisen ja ominaisuuksien sekä itsenäisen työskentelyn, vuorovaikutustaitojen ja ryhmässä toimimisen taitojen kehittymistä. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti yksilö- ja ryhmäopetuksen muotoja mahdollistaen yksilölliset oppimispolut ja joustavat oppimisen jatkumot.

Oppimisprosessia edistetään korostamalla aktiivista harjoittelua ja yhteistoiminallisuutta ylläpitäviä työtapoja, kannustavaa vuorovaikutusta ja toisten auttamista sekä henkisesti ja

fyysisesti turvallista toimintaa. Onnistumisen kokemuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta tuetaan oppilaslähtöisillä ja osallistavilla työtavoilla, harjaantumisen vaiheeseen sopivilla tehtävillä ja rohkaisevalla palautteella.

3.2 Opintojen rakenne

Sirkustaiteen laajan oppimäärän opinnot muodostuvat perusopinnoista (800 oppituntia) ja syventävistä opinnoista (500 oppituntia). Laskennallisen laajuuden oppitunnin pituus on 45 minuuttia. Laajan oppimäärän keskeiset tavoitteet ja sisällöt on määritelly Opetushallituksen Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa. Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu on laatinut oman opetussuunnitelmansa niiden pohjalta.

Sirkustaiteen laajan oppimäärän perusopintojen tarkoituksena on harjoitella taiteen alalle keskeisiä taitoja tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti. Syventävien opintojen tarkoituksena on laajentaa opittuja taitoja ja antaa valmiuksia itsenäiseen taiteelliseen ajatteluun ja työskentelyyn.

Perusopintojen päätteeksi tehdään päättötyö ja syventävien opintojen päätteeksi lopputyö. Koko opintokokonaisuuden suorittanut oppilas on itsenäinen taiteentekijä, joka osaa toteuttaa itseään sirkustaiteen keinoin yksin tai ryhmässä.

SIRKUSTAITEEN PERUSOPINNOT		
	aloitusikä	tuntia/vuosi
P1	7-8 -vuotiaat	64
P2	7-8 -vuotiaat	64
P3	9-11 -vuotiaat	110
P4	9-11 -vuotiaat	110
P5	9-11 -vuotiaat	110
P6	12-14 -vuotiaat	160
P7	12-14 -vuotiaat	160
SIRKUSTAITEEN SYVENTÄVÄT OPINNOT		
S1		160
S2		160
S3		160

4. PERUSOPINNOT

Perusopinnot on jaettu kolmeen opintokokonaisuuteen. Ensimmäinen opintokokonaisuus kestää kaksi vuotta, toinen kolme vuotta ja viimeinen opintokokonaisuus kestää kaksi vuotta.

Opintokokonaisuudet koostuvat eri tavoitealueesta: sirkustekniikka, kehontuntemus- ja hallinta, sirkustaiteen tuntemus ja ilmaisu ja esiintyminen. Jokaisen tavoitealueen sisältöjä harjoitellaan perusopintojen ajan kaikissa opintokokonaisuuksissa kuitenkin siten, että eri vuosina painottuvat eri tavoitealueet.

Opintokokonaisuuden nimi kertoo mikä tavoitealue kyseisenä vuonna/vuosina opetuksessa painottuu.

4.1 Vuorovaikutus ja motorikka (P1 ja P2)

Perusopinnot 1 ja 2 kesto on yhteensä kaksi vuotta.

Vuorovaikutustaidot ja motoriset perustaidot ovat sirkuksessa toimimisen pohja ja kehittymisen edellytys. Opintokokonaisuudessa harjoitellaan toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä ja rohkaistaan vuorovaikutukseen muiden ryhmän jäsenten kanssa. Motoriset perustaidot auttavat hahmottamaan oman kehon mahdollisuuksia ja rajoja.

Tavoitteet:

- Opitaan harjoittelemaan pitkäjänteisesti, sekä itsenäisesti että ryhmässä
- Opetellaan olemaan huomion kohteena ja kokeillaan esiintymistä
- Opetellaan olemaan osa ryhmää, ja ottamaan huomioon muut ryhmän jäsenet
- Opitaan turvallisen harjoittelun käytänteitä (fyysinen, henkinen ja sosiaalinen turvallisuus)
- Tutustutaan monipuolisesti eri sirkuslajeihin
- Opitaan sirkuksen perusanastoa ja käsitteitä

Vuorovaikutustaitoja kehitetään ryhmäytymisharjoituksin sekä leikkien ja pelien avulla. Ryhmän kanssa käydään läpi sirkustunnin säännöt.

Harjoitellaan motorisia perustaitoja; hyppäämistä, kiipeämistä, juoksemista, heittämistä, kiinniottamista ja tasapainoa. Harjoitellaan perustekniikkaa akrobatiassa, ilma-akrobatiassa, jongleeraus ja tasapainoilussa.

Lukuvuoden päätteeksi opittuja asioita esitetään yleisölle ryhmän osaamistason mukaan.

Arviointi

Arviointi tapahtuu ryhmässä yhdessä keskustellen ja ryhmän toimintaa arvioiden. Arviointi pohjautuu asetettuihin tavoitteisiin. Arvioinnissa tarkastellaan ryhmän onnistumisia ja kehittämisen kohteita.

4.2 Sirkustekniikka ja esiintyminen (P3, P4 ja P5)

Perusopinnot 3, 4 ja 5 kestävät yhteensä kolme vuotta.

Sirkustekniikalla tarkoitetaan eri sirkuslajien teknisesti oikeita suoritustapoja ja turvallista harjoittelua. Esiintymisellä tarkoitetaan sekä oppitunneilla tapahtuvia pieniä esitysharjoituksia että laajempia esityskokonaisuuksia.

- Opetellaan vastuullista ja turvallista sirkustekniikoiden harjoittelua itsenäisesti ja ryhmässä
- Opetellaan asettamaan tavoitteita ja harjoittelemaan pitkäjänteisesti
- Opetellaan huolehtimaan omasta kehosta ja sen tavoitteellisesta kehittämisestä
- Rohkaistaan ja ohjataan muodostamaan myönteinen suhde omaan kehoon ja sen mahdollisuuksiin
- Opetellaan esityksen valmistamista, esiintymistä ja yleisönä olemista
- Kannustetaan oppilasta löytämään itselleen päälaji ja mahdollinen sivulaji

Sirkustunneilla harjoitellaan monipuolisesti eri sirkuslajeja siten että päälajin ja sivulajin osuus harjoittelussa kasvaa. Lisäksi harjoitellaan erilaisten liikesarjojen yhdistämistä. Niiden esittämistä harjoitellaan omassa sirkusryhmässä ja lukuvuoden päätteeksi opittuja asioita esitetään yleisölle ryhmän osaamistason mukaan. Katsotaan erilaisia sirkus- teatteri- tai tanssiesityksiä ja analysoidaan niitä.

Arviointi

Arviointi tapahtuu yksittäin, pienryhmissä tai koko ryhmän kesken yhdessä keskustellen ja toimintaa arvioiden. Arviointi pohjautuu asetettuihin tavoitteisiin. Arvioinnissa tarkastellaan onnistumisia ja kehittämisen kohteita.

4.3 Oma taiteellinen prosessi (P6 jaP7)

Perusopinnot 6 ja 7 kestävä yhteensä kaksi vuotta.

Oma taiteellinen prosessi kasvattaa nuoren itsetuntoa sirkusesiintyjänä.

- Kannustetaan oppilasta luovaan toimintaan, uteliaisuuteen sekä kokeilemaan eri keinoja sirkuksen tekemisessä.
- Kannustetaan oppilasta havainnoimaan ympäristöään ja hyödyntämään sirkuksen tekemisessä omaa kokemusmaailmaansa.
- Opetellaan sirkustekniikkaa painottaen päälajia ja mahdollista sivulajia
- Opetellaan sirkusta tukevia taiteenlajeja
- Kannustetaan oppilasta kokeilemaan ja yhdistämään sirkukseen muita taiteenlajeja

Opintokokonaisuuden ensimmäisenä vuonna valmistaudutaan omaan päättötyöhön katsomalla valmiita päättötyitä, analysoimalla ja arvioimalla niitä.

Opintokokonaisuuden jälkimmäisenä vuonna oppilas valmistaa päättötyön yksittäisenä sirkusesityksenä tai osana esityskokonaisuutta. Molempina vuosina tehdään sirkusta tukevia ilmaisu-, tanssi- ja koreografiaharjoituksia.

Arviointi

Arviointi tapahtuu yksittäin, pienryhmissä tai koko ryhmän kesken yhdessä keskustellen ja toimintaa arvioiden. Arviointi pohjautuu asetettuihin tavoitteisiin. Arvioinnissa tarkastellaan onnistumisia ja kehittämisen kohteita.

Päättötyön arvioi yksi ulkopuolinen arvioitsija ja oppilaan päättötyön ohjannut opettaja. Oppilas saa arvioitsijoiden laatimaan kirjallisen ja suullisen palautteen perusopintojen päättötyöstä.

5. SYVENTÄVÄT OPINNOT

Syventävät opinnot sisältävät yhden opintokokonaisuuden, joka kestää kolme vuotta. Viimeisenä vuosi sisältää lopputyön.

Syventävät opinnot sisältävät yhteensä 500 oppituntia, joista 20 tuntia omaa työskentelyä lopputyön yhteydessä.

Jokaisen vuoden päätteeksi oppilas keskustelee ohjaavan opettajan kanssa siitä, mitkä tavoitteet ovat toteutuneet kuluneen lukuvuoden aikana ja mitkä asetetaan tavoitteeksi tulevalle lukuvuodelle.

Syventävissä opinnoissa yli 16-vuotiaat voivat myös suorittaa perusopinnoissa vajaiksi jääneitä tuntimääriä.

5.1 Sirkus taiteenlajina (S1, S2 ja S3)

Syventävät opinnot 1, 2 ja 3 kestävä yhteensä kolme vuotta.

Sirkus taiteenlajina sisältää sekä perinteisen että nykysirkuksen tyyliä. Sirkustaiteeseen on mahdollista yhdistää muita taidemuotoja ja sen keinoin voi tehdä juonellisia, abstrakteja tai kantaottavia esityksiä.

- Syvennetään sirkustekniikan osaamista omassa pääalajissa sekä mahdollisessa sivualajissa
- Syvennetään osaamista yleisessä sirkustekniikassa
- Ohjataan oppilasta ymmärtämään sirkusesityksen rakennetta ja valmistamisprosessia
- Ohjataan oppilasta ymmärtämään sirkusesitys monien taidemuotojen ja toimijoiden yhteistyönä
- Rohkaistaan oppilasta kokeilemaan itselleen uusia ja erilaisia esittämisen ja ilmaisun tapoja, sekä tutkimaan ja kehittämään omaa lavatyöskentelyään.

Opintokokonaisuuden viimeisenä vuonna oppilas valmistaa lopputyön yksittäisenä sirkusesityksenä tai osana esityskokonaisuutta. Lopputyö sisältää kirjallisen osion, joka sisältää lopputyön ennakkosuunnitelman ja raportin. Opettaja toimii tarvittaessa oppilaan tukena lopputyöprosessin ajan.

Arviointi

Arviointi tapahtuu yksittäin, pienryhmissä tai koko ryhmän kesken yhdessä keskustellen ja toimintaa arvioiden. Oppilas saa omasta osaamisestaan arvion, joka pohjautuu asetettuihin tavoitteisiin. Arvioinnissa tarkastellaan onnistumisia ja kehittämisen kohteita.

Lopputyön arviointi

Lopputyön arvioi 2 ulkopuolista arvioitsijaa. Lopputyön arvioitavia osa-alueita ovat esiintymistaito, sirkustekniikka ja esityksen kokonaisuus. Lopputyö arvioidaan suhteessa oppilaan asettamiin tavoitteisiin ja itsearviointiin. Oppilaan osaamista syventävissä opinnoissa arvioi oppilaan vastuopettaja. Oppilas saa arvioitsijoilta kirjallisen ja suullisen palautteen syventävien opintojen lopputyöstä sekä osaamisestaan syventävissä opinnoissa.

6. ARVIOINTI

6.1 Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

Oppimista arvioidaan myönteisesti ja kannustavasti sekä opintojen aikana että päättövaiheessa. Monipuolinen ja jatkuva arviointi koostuu erilaisista palautteen antamisen tavoista ja arviointimenetelmistä: oppilaat saavat henkilökohtaista palautetta opettajaltaan, ja oppilaita ohjataan itsearviointiin ja vertaisarviointiin.

Palaute kytkeytyy oppimisen tavoitteisiin ja on luonteeltaan ohjaavaa, jatkuvaa ja pitkäkestoista. Arviointi tukee samalla oppimaan oppimisen taitojen ja itseohjautuvuuden kehittymistä. Arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen ja teatteritaitojen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan. Arvioinnin ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaiden itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen.

6.2 Oppilasarviointi sirkustaiteessa

Sirkustaiteen arviointi on vuorovaikutteista. Oppilaan opiskelua, oppimista ja itsearviointia tukevat ryhmän ja opettajan antama palaute. Palaute oppimisesta ja työskentelystä on kannustavaa, ohjaavaa ja jatkuvaa. Arviointi kohdistuu oppilaan toimintaan, ei hänen ominaisuuksiinsa.

Oppilaan tulee saada koko opiskelunsa ajan palautetta oppimisestaan ja työskentelystään erilaisissa oppimistilanteissa. Arviointi tapahtuu aina suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Kaikki palaute ja arviointi annetaan myönteisessä opiskelua ja oppimista edistävässä hengessä.

6.3 Oppilaitosarviointi ja toiminnan kehittäminen

Oppilaitoksen toiminnan arviointia ja kehittämistä tapahtuu vuosittain keväisin järjestettävänä arviointipäivänä, johon koko henkilökunta osallistuu.

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu arvioi omaa toimintaansa myös oppilaitosarviointiin kehitetyn Virvatuli –arviointimallin avulla.

Arvioinnin avulla hankitaan ja analysoidaan tietoa päätöksenteon, koulutuksen ja opettajien työn kehittämisen pohjaksi. Oppilaitosarviointi edistää koulun toiminnan kehittämistä ja parantaa työskentelyn ja oppimisen edellytyksiä.

7. YHTEISTYÖ

Taiteen perusopetus on merkittävä osa vantaalaista, laadukasta lasten ja nuorten kulttuuria. Tavoitteellisella, tasolta toiselle etenevällä taiteen harrastamisella on suuri merkitys lasten ja nuorten henkistä hyvinvointia rakentavana ja lisäävänä tekijänä. Vantaan kaupunki luo edellytyksiä lasten ja nuorten harrastustoiminnalle tavoitteenaan, että jokaisella lapsella on vähintään yksi mielekäs harrastus.

Vantaalaiset taiteen perusopetusoppilaitokset tarjoavat opetusta yhteisenä ajatuksenaan kattavan ja tasokkaan taidepedagogiikan luominen kuntaan ja kuntalaisille. Yhteisenä tahtotilana on tukea lasta ja perheitä näkemään taideharrastuksen tuomat voimavarat ja osaaminen, joilla on merkitystä yksilön kasvun ja laajemmin taidetta harrastavan lapsen tulevaisuuden kannalta. Lasten ja nuorten taiteellisen toimijuuden tukeminen vahvistaa

lasten osallisuutta ja yhteisöllisyyden kokemusta, ehkäisee syrjäytymistä ja lisää tasa-arvoa. Oppilaitokset toimivat keskenään vahvassa yhteistyössä – sekä hankkeissa että yhteisissä tapahtumissa. Yhteistyömuodot luovat taidealojen välistä ja kaikille yhteistä taidepedagogiikkaa.

Koulu tekee yhteistyötä Tikkurilan Teatterin kanssa. Koulun oppilaille on mahdollisuus osallistua teatterin esityksiin, esimerkiksi kesäteatterin produktioihin.

Oppilaiden vanhemmille järjestetään tilaisuus tutustua koulun toimintaan vuosittaisessa vanhempainillassa. Vanhempia tiedotetaan oppilaitoksen ja opetusryhmän toiminnasta ensisijaisesti Wilman kautta.

Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu tekee yhteistyötä Vantaan kaupungin kulttuuritoimen, nuorisotoimen sekä Lasten kulttuurikeskuksen kanssa erilaisten tapahtumien, työpajojen ja festivaalien kautta.

Sirkuskoulun oppilaille järjestetään mahdollisuuksien mukaan vierailu kerran vuodessa ryhmänsä kanssa sekä perinteisen että nykysirkuksen esityksiin. Vierailut järjestetään yhteistyössä esim. Sirkus Finlandian sekä Cirko -festivaalien kanssa.

Mahdollisuuksien mukaan oppilaat osallistuvat valtakunnallisiin ja paikallisiin sirkusalan tapahtumiin.

8. TASA-ARVOSUUNNITELMA

Oppilaitos laatii tasa-arvosuunnitelman yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Suunnitelma laaditaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja sen toteutumista tarkastellaan kolmen vuoden välein.

9. YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA

Oppilaitos laatii yhdenvertaisuussuunnitelman yhdessä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Suunnitelma laaditaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja sen toteutumista tarkastellaan kolmen vuoden välein.

